

INTERVIURI

PECA Ștefan:*„Ce s-ar întâmpla dacă...”*

Cunoscutul teatru berlinez Schaubühne am Lehniner Platz a organizat, în perioada 16–19 martie 2006, a șasea ediție a Festivalului Internațional al Noii Dramaturgii – F.I.N.D. 6, axat pe explorarea dramaturgiei țărilor care se află de-a lungul noii frontiere a Uniunii Europene lărgite. Într-o primă secțiune a Festivalului, piese contemporane din Ungaria, România, Bulgaria și Turcia au fost prezentate în traducere germană, sub forma unor lecturi scenice (cu actori germani, în direcția de scenă a unui regizor german). În acest context, piesa *Kebab* a tinerei regizoare și autoare Gianina Cărbunariu a avut premiera germană pe 18 martie. Au mai fost selectate piesele *For Rent* de Özen Yula (Turcia), *O jumătate* de Theodora Dimova (Bulgaria) și *Înălțarea călăului* de Kornel Hamvai (Ungaria). În cadrul unei alte secțiuni a Festivalului, șase dramaturgi din șase țări au participat la proiectul colectiv intitulat „Orient Express” cu scurte texte scrise la comanda teatrului. Din România a fost invitat să ia parte la această „călătorie” dramaturgul Peca Ștefan, selecția titlurilor și a autorilor fiind făcută de un comitet de lectură al F.I.N.D.6, pe baza unui mare număr de texte contemporane puse la dispoziție de către institutele culturale ale țărilor aflate în atenția organizatorilor. Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” a organizat pe 20 martie o masă rotundă consacrată peisajului teatral românesc văzut din perspectiva tinerilor dramaturgi și regizori, la care au participat atât Gianina Cărbunariu, cât și Peca Ștefan. Discuția a fost moderată de Adriana Popescu, directorul ICR Berlin.

Mirela Năstăsache: *Ai fost invitat să participi la cea de-a VI-a ediție a Festivalului Internațional al Noii Dramaturgii de la Berlin. Cum ai fost ales?*

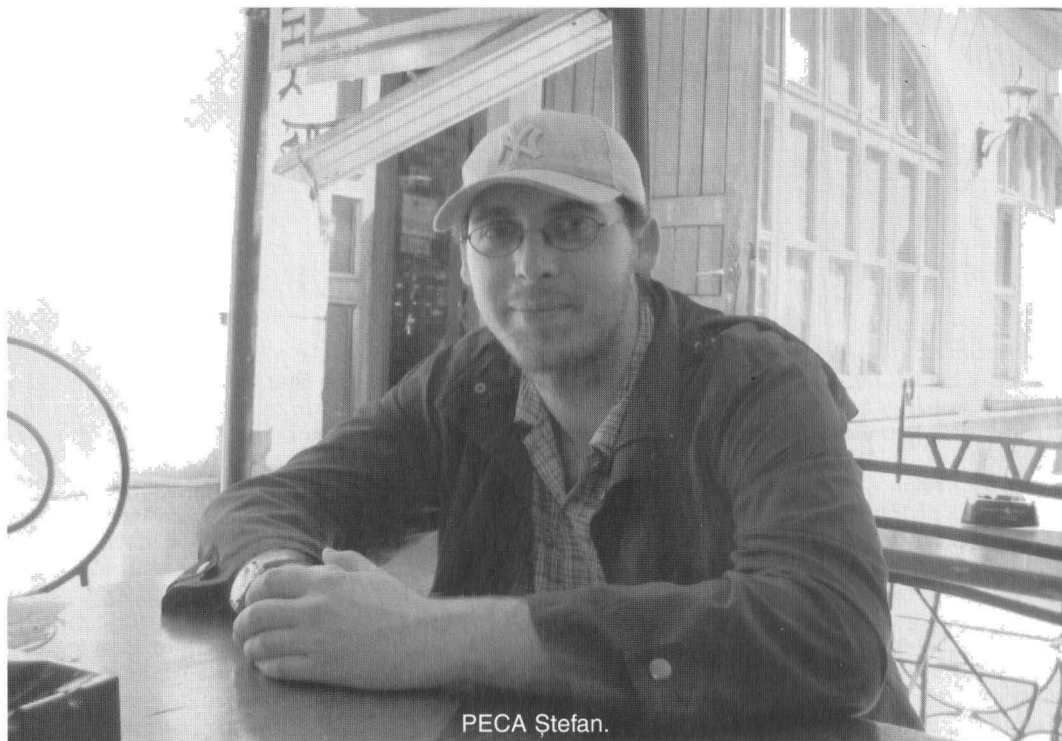
Peca Ștefan: Institutul Cultural Român mi-a cerut, la un moment dat, niște texte pe care le-a trimis apoi la Teatrul Schaubühne din Berlin. Cei de acolo au decis ca eu să scriu. Aveau un proiect în care erau incluși 6 autori din 6 țări diferite – ORIENT EXPRESS. Fiecare trebuia să scrie o piesă de 10–15 minute, cu maxim 3 personaje, a cărei acțiune să se desfășoare într-un tren, pe diverse rute. Eu, care eram din România, a trebuit să scriu călătoria de la București la Budapesta. Au mai participat dramaturgi din Ungaria, Serbia, Turcia, Austria și America.

M.N.: *Ai lucrat și la fragmentul tău de spectacol?*

P.Ș.: Nu. Spectacolul a fost făcut de un regizor din Germania, Enrico Stolzenburg, care a lucrat cu actorii de la Schaubuehne. S-a repetat 3 săptămâni, din câte știu eu. Au construit un decor într-una dintre sălile lor: un tren cu șase compartimente, în care puteau să intre, în fiecare, câte 6 spectatori. Deci 36 de oameni puteau să ia parte la călătoria asta... toate se jucau de 6 ori la fiecare spectacol. Cred că s-a ajuns în total la peste 40 de spectacolașe în cinci zile.

M.N.: *Cum ai fost primit în Germania?*

P.Ș.: Mie mi s-a părut că foarte bine, pentru că s-a scris în *Tageszeitung* că bucata mea a fost cea mai frumoasă și actorul care a deținut rolul principal, Felix Römer, foarte cunoscut și apreciat de altfel la ei, a fost foarte bun. Lucrul cel mai

PECA Ștefan.

bun este însă că am rămas în contact cu ei și pot să le trimit texte. Ceea ce e un pas important.

M.N.: *Textul tău s-a numit „Jazz”. Care e povestea lui?*

P.Ș.: E povestea unui tată care e în trenul ăsta spre Budapesta ca să-și ia un avion mai ieftin spre New York. S-a hotărât să plece din țară, deși e trecut de vârsta de 50 de ani... El a fost chitarist de jazz în tinerețe. Pe vremea comunismului avea concerte în mai multe țări, incluzând Berlinul Democrat. Și într-o seară, într-un bar de jazz din Berlin s-a întâlnit cu Dizzy Gillespie, care l-a văzut cântând și i-a dat o carte de vizită, cu *Blue Note* din New York, cel mai tare club de jazz din lume. Și-n seara aia trupa lui a avut opțiunea să plece sau nu, să treacă sau nu ilegal în Vest. El a renunțat la ocazia aia, s-a întors în România să-și întrețină familia într-un orașel de provincie, dar ajuns la 56 de ani, primește de la un prieten o invitație să meargă la New York și să cânte acolo. Considerând că și-a făcut datoria față de familie, crede că acum ar trebui să-și împlinească visul. Piesa este despre plecarea lui cu un tren din București spre Budapesta. Numai că în tren, în apropierea de granița cu Ungaria, se urcă și fiul lui împreună cu logodnica, care încearcă să-l convingă să rămână în țară. Rămâne de văzut – în piesă – dacă va reuși sau nu.

M.N.: *O temă mai veche a ta: a pleca sau a nu pleca din România.*

P.Ș.: Da, dar cred, acum, e foarte interesant, pentru că se inversează oarecum toată povestea emigrantului. Clișeul poveștilor cu emigranți e că oamenii tineri pleacă, nu cei ajunși la 56 de ani. Și cred că de asta a și mers foarte bine. Pentru că arată exact motivele pentru care ai avea de ce să rămâi în România dacă ești tânăr, dar și că există destule motive să pleci, lăsând în spate un trecut plin de vise distruse.

M.N.: Și povestea cântărețului de jazz ai mai folosit-o...

P.Ș.: Unde?

M.N.: Într-un fragment din „89.89 ...fierbinte după '89“.

P.Ș.: Vreau să scriu la un moment dat o poveste mai mare care să aibă această temă. E o temă, o idee care are sâmbure de dramă. Iar eu am tot *background*-ul ăsta, pentru că tatăl meu a cântat jazz și știu care e situația. Probabil și lui i s-au retezat la un moment dat visele și a rămas prins undeva, într-un orășel din România, unde nu există foarte multe speranțe. Ei bine, ce s-ar întâmpla dacă într-o zi, omul ăsta ar lua o mare decizie și ar decide să plece?

M.N.: Tu te-ai urca în tren și ai încerca să-l convingi să nu o facă.

P.Ș.: Nu, e vorba despre un personaj. Dar probabil nici el nu ar pleca, deci... sunt două lucruri diferite. E doar o zonă care mă interesează acum și pe care vreau, la un moment dat, să o dezvolt.

M.N.: În acest caz, e foarte bine că ai avut un feedback din afara țării.

P.Ș.: Da, da. Sunt sigur c-o să meargă. Nu numai în Germania. O să meargă foarte bine în țările anglo-saxone. E stilul lor. Povestea e românească, dar, dacă intrăm în arhetip, cred că se întâmplă peste tot. Peste tot oamenii care au peste 50 de ani au vise pe care nu și le-au împlinit. E o întrebare... dramatică, ce s-ar întâmpla dacă...

Interviu realizat de *Mirela NĂSTĂSACHE*

Ada NAVROT:

*„Este esențial să recreezi spectacolul
în fiecare seară”*

Într-o după-amiază de primăvară necoaptă, în tihna unei calde duminici, m-am întâlnit în oraș cu Ada Navrot, fostă colegă de facultate, acum apreciată actriță a Teatrului Nottara, pentru a-i lua un interviu. Deși drumurile nu ni se mai împletiseră de ceva vreme, ne-am redescoperit multe în comun. Nu suntem doar amândouă absolvente ale ATF (promoția 1995) ci și fiecare pasionată de munca sa; între timp, am devenit soții și mame, ea lucrând acum în teatrul la care și eu am fost angajată, ca secretar literar, vreme de peste doi ani. Am pornit reportofonul și am început să vorbim. Orele treceau nestingherite, banda se derula conștiincios. Eu o întrebam câte-n lună și-n stele, iar ea îmi răspundea amplu și entuziast cu vocea alto, cu dicția perfectă, cu suflul pe tavă. Am vorbit despre personaje, despre regizori și actori. Când s-a nserat, am pornit-o încetișor spre casă, într-o plimbare plăcută, însoțite de-un vânt roșiatic.

Am transcris în cele ce urmează o parte a discuției noastre, ca să înțelegeți de ce, dincolo de simpatie și de tot ce avem în comun, o admir pe Ada pentru ceea ce este.

Mădălina Negrea: Aș vrea să pornim de la Play Hedda, spectacol la care te-ai aflat într-o nouă postură, aceea de regizor. Cum s-a născut acest proiect și ce a însemnat el pentru tine?

Ada Navrot: A fost pentru noi, toată echipa care am lucrat la spectacol, o îndrăzneală fantastică, un proiect în care ne-am implicat cu totul. Asta a fost miza: dorința noastră de a face. Mai ales de a face să vină oameni tineri la teatru, pentru